

תְּפִאָרָתָו בּוֹקָע מִים מִפְנִיחָם לְעֵשֹׂת לוֹ שֵׁם עַזְלָם.
 (נ"א וּרוֹעַ תְּפִאָרָתוֹ) **דָא זִכְוָתָא דְאָבָרָהָם דְאֵיתָהוּ יְמִינָה**
מִמְשָׁה. **תְּפִאָרָת דְמִשָּׁה.** **וּבְגִין כֵּךְ בּוֹקָע מִים**
מִפְנִיחָם. **דָהָא זִכְוָתָא דְאָבָרָהָם בּוֹקָע מִים אֵיתָהוּ.** **וְכָל**
דָא לְמִה לְעֵשֹׂת לוֹ שֵׁם עַזְלָם.

תָּא חֲזִי, מה בין משה לשאר בני עולם. **בְּשַׁעַת**
דָא מָר לְה קָדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה (שמות לב)
וּעַתָּה הַגִּיחָה לִי וְגוּ. **וְאָעַשָּׂה אֶזְתָּחָה לְגַنּוּ גָּדוֹל וְגוּ.**
מִיד אָמָר מִשָּׁה וּבָי אַשְׁבוֹק דִּינְהָוּן דִּישְׂרָאֵל בְּגִנְיוּ.
הַשְׁתָּא יִמְרוֹן כֵּל אָנוּ בְּנֵי עַלְמָא דָאָנָא קְטַלִּית לְזֹן
לִישְׂרָאֵל. **כַּמָּה דְעָבֵד נָתָ.**

דְּכִין **דָא מָר לֵיה קָדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא דִישְׂזִיב לֵיה**
בְּתִיבוֹתָא (כמה דאתמר) **דְכַתִּיב וְאַנְי הַנְּגִי מִבְּיא**
אֶת הַמְּבּוֹל מִים וְגוּ. **וּכְתִיב וְמִתְּרִיטִי אֶת כֵּל הַיקִום**

 לשון הקורש

משה וּרוֹעַ תְּפִאָרָתוֹ בּוֹקָע מִים מִפְנִיחָם
 לְעֵשֹׂת לוֹ שֵׁם עַזְלָם וּרוֹעַ תְּפִאָרָתוֹ – זוּ
 וְאָעַשָּׂה אֶזְתָּחָה לְגַנּוּ גָּדוֹל וְגוּ – מִיד אָמָר
 משה, וּבָי אָעַזְבָּה דִינְם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 בְשִׁבְילֵי? בְּעֵת יָאִמְרוּ כֵל אָוֹתָם בְּנֵי
 הָעוֹלָם שֶׁאָנָי הַרְגַּתִּי אֶת יִשְׂרָאֵל בְּמוֹ
 שְׁעַשָּׂה נָתָ.

שְׁבִין **שָׁאָמָר לוֹ הַקְּדוּשָׁ בָּרוּךְ הוּא**
שְׁנִיצְלֵיל אֶתְתוֹ בְּתָבָה, **וּכְמוֹ שָׁאָמָר שְׁבָתִיבָה**
וְאַנְי הַנְּגִי מִבְּיא אֶת הַמְּבּוֹל מִים וְגוּ,

משה וּרוֹעַ תְּפִאָרָתוֹ בּוֹקָע מִים מִפְנִיחָם
 לְעֵשֹׂת לוֹ שֵׁם עַזְלָם וּרוֹעַ תְּפִאָרָתוֹ – זוּ
 וְכָوتָשָׁל אָבָרָהָם, שֶׁהוּא הַמְּפִין מִשָּׁה,
 תְּפִאָרָת שֶׁל מִשָּׁה, וּמְשׁוּם כֵּךְ בּוֹקָע מִים
 מִפְנִיחָם, שְׁהִרְיָה הַזָּכוֹת שֶׁל אָבָרָהָם הִיא
 בּוֹקָעת מִים. **וְכָל זה לְמִה לְעֵשֹׂת לוֹ שֵׁם**
עוֹלָם

בָּא רָאָה מָה בֵּין מִשָּׁה לְשָׁאָר בְּנֵי
הָעוֹלָם. **בְּשַׁעַה שָׁאָמָר הַקְּדוּשָׁ בָּרוּךְ הוּא**

אשר עשית מעל פני הארץ ואני הণני מקיים את בריתך וגו' ובאת אל התבאה כיון דאמר לך דישתזיב הוא ובנו לא בעא רחמין על עלמא ואתאבידו. ובגין כד אקרין מי המבויל על שמייה במה דעת אמר, (ישעה נ) כי מי נה זהות לי אשר נשבעתי מעבור מי נה.

אמר משה השتا יימרין בני עלמא דאנא קטילת לוז בגין דאמר לי נאעsha אזה לגוי גדוול. השטה טב לי דאמות ולא ישתzon ישראל. מיד ויהל משה את פני יה אלהיו. בעא רחמין עליהו ואתער רחמי על עלמא.

ואמר רבי יצחק שירוטה דבעא רחמי עליהו Mai קאמר. למה ייחרה אפה בעפה. וכי מלא דא איך אמר לה משה למה. זהא עבדו כוכבים

לשון הקודש

ובתוב ומחייב את כל היקום אשר עשירי מעל פני הארץ ואני הণני מקיים שאני קרבתי אותך אותם משום שאמר לך ואעsha אזה לגוי גדוול. בעת טוב לי שאמר לו שניצל הוא ובנו, לא בקש רחמים על העולם ונאבדו. ומה שמוס בך נקראים מי המבויל על שמך, כמו שנאמר (ישעה נ) כי מי נה זהות לי אשר נשבעתי מעבר מי נה.

וּמְזֻלּוֹת בָּמָה דָּאַת אָמֵר עֲשׂוּ לְהֶם עִגֵּל מִסְכָּה וַיִּשְׁתַּחֲוו לֹו וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהִים וְגוּ. וּמְשַׁחַת אָמֵר לְפָה. אֲלֹא הַכִּי אֹלְיִפְנָא מַאן דְּמַרְצָה לְאַחֲרָא לֹא בְּעֵי לְמַעַבֵּד הַהוּא הוֹבָא (ראהו) רַב, אֲלֹא יַזְעִיר לִיה קְמִיה. וְלֹבֶתֶר יַסְגֵּי לִיה קְמִיה אַחֲרָא (ר"א לו' ח'יבא) דְּבַתִּיב אֲפָם חַטָּאתֵם חַטָּאתָה גְּדַלָּה.

וְלֹא שִׁבֵּק לִיה לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא עַד דְּמָסֶר גְּרִמִּיה לְמוֹתָא דְּבַתִּיב וַעֲתָה אִם תְּשִׁא חַטָּאתֵם וְאִם אֵין מְהַנִּי נָא מִסְפְּרֵד אֲשֶׁר בְּתַבָּת. וּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא מְחִיל לְזֹן דְּבַתִּיב וַיְגַחֵם יְיָ עַל הַרְעָה וְגוּ. וְנַחַת לֹא עֲבֵד כֵּן אֲלֹא בְּעֵא לְאַשְׁתָּוֹבָא וִשְׁבֵיק כֵּל עַלְמָא. וּבָכְלַל זָמְנָא דְּדִינָא שְׁרִיאָא עַל עַלְמָא, רֹוחַ קָדְשָׁא אָמֵר וְוי דְּלֹא אַשְׁתַּבָּח בְּמִשְׁה דְּבַתִּיב (ישעיה ס"ג)

לשון הקודש

אֲפָךְ בְּעִפְרָה. וְכִי תַּקְרֵב תְּהִנֵּה אֵיךְ אָמֵר וְלֹא עֲזֵב אֶת הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד אָתוֹ מִשְׁה לְפָה, וְבָרֵי עַבְדָו כּוֹכְבִים וּמְזֻלּוֹת, בָּמו שְׁנָאָמֵר עֲשׂוּ לְהֶם עִגֵּל מִסְכָּה וַיִּשְׁתַּחֲוו לֹו וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהִים וְגוּ, וּמְשַׁחַת אָמֵר לְפָה? אֲלֹא בְּקַדְשָׁה לְמִרְנָנוּ, מַיְשִׁירָה אַתְּ הַאֲחֵר, לֹא אָרֵיךְ לְעַשׂוֹת אֶת אָתוֹ חַטָּא (שהוא) לְגַדֵּל, אֲלֹא יַקְמִין אֶת פְּנֵינוּ, וְאַחֲרֵיכֶם יַגְדִּיל אֶת פְּנֵינוּ הַאֲחֵר (הַרְשָׁעָה), שְׁבַתּוּב אֶתְכֶם חַטָּאתֵם חַטָּאתָה גְּדַלָּה.

וּבָכְלַל פָּעָם שְׁהָדִין שׂוֹרָה עַל הָעוֹלָם, רֹוחַ הַקְדּוֹשׁ אָמַרְתָּ: אוֹי שְׁלָא נִמְצָא בָּמוֹ מִשְׁהָ, שְׁבַתּוּב (ישעיה ס"ט) וַיַּזְכֵּר יְמִי עוֹלָם

וַיֹּזְבֹּר יְמִי עֹלָם מֵשָׁה עַפּוֹ (ו'ו') אֲיהֵה הַמְּעָלָם מִים
וְגֹו'. דֶּבֶתִיב (שםות י') וַיֹּאמֶר יְהִי אֶל מֵשָׁה מָה תְּצַעַק
אֱלֹהִי. דָּהָא אִידּוֹ בְּצִלּוֹתָא סְלִיק לוֹן מִן יִמְאָ. וּבְגַיְן
דְּשַׁוִּי גַּרְמִיה בְּצִלּוֹתָא עַלְיִהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּיִמְאָ. אֲקָרֵי
(על שטיח) הַמְּעָלָם מִים. דָּהָא אִידּוֹ אָסִיק לוֹן מִן יִמְאָ.

אֲיהֵה הַשֵּׁם בְּקָרְבָּו אֶת רֹוח קָדְשׁוֹ דָא אִידּוֹ מֵשָׁה
דָּאֲשָׁרֵי (דף ס"ח ע"א) **שְׁבִינְתָּא בְּגַיְנִיהּ דִּישְׂרָאֵל.**
מוֹלִיכֶם בְּתַהְמוֹת כְּדֵא תְּבִקְעֵוּ מִיא וְאַזְלוּ בָּגֹן תְּהוֹמִי
בְּיִבְשְׁתָא דְּגָלִידּוֹ מִיא (ובכלא אָתָמָר עַל מֵשָׁה). (נ"א וְעַל דָא אֲקָרֵי מֵשָׁה
עַפּוֹ) בְּגַיְן **דָּאֲמָסָר גַּרְמִיה** עַל יִשְׂרָאֵל. אָמֶר רַבִּי יְהוֹדָה
אֲפָעָל גַּב **דְּזַפְּאָה הָהָה** נַחַת לֹא אִידּוֹ קָדָאי (בגין)
דָּקְוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָגִינַּן עַל עַלְמָא בְּגַיְנִיהּ.

תְּאַחֲזֵי, מֵשָׁה לֹא תָּלַח מָלָה בְּזֻכּוֹתָה אֶלָּא בְּזֻכּוֹת
אֲבָהָן קָדְמָאי. אֶבְלָנַח לֹא הָהָה לֵיה בְּמַאן

לשון הקודש

מֵשָׁה עַפּוֹ אֲיהֵה הַמְּעָלָם מִים וְגֹו', שְׁבָתוֹב
(שםות י') וַיֹּאמֶר הָיְהּ אֶל מֵשָׁה מָה תְּצַעַק
וְהַלְבֹּו בְּתוֹךְ הַתְּהוֹם בְּיִבְשָׁה שְׁקָפָאוּ
הַמְּפִימִים וְהַכְּלִילִים נְאָמָר עַל מֵשָׁהוּ נַנְאָ וְעַל זֶה נְקָרָא
מֵשָׁה עַפּוֹ, מְשׁוּום שְׁמָסָר עַצְמוֹ עַל יִשְׂרָאֵל.
אָמֶר רַבִּי יְהוֹדָה, אֲפָעָל גַּב שְׁצָדִיק הָהָ
נַחַת, אַינְנוּ קָדָאי וּפְרִוי שְׁחַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
יָגִינַּן עַל חֻעוּלִים בְּשִׁבְילֵי.
בְּאַרְאָה, מֵשָׁה לֹא תָּלַח הַדְּבָר בְּזֻכּוֹתָו,
מֵשָׁה, שְׁהָשָׁרָה שְׁבִינָה בֵּין יִשְׂרָאֵל.

דִּתְּלֵי בָּנוֹתָא כְּמִשֵּׁה. אמר רבי יצחק ועם כל דָּא
בַּינוֹ דָּא מֵרַע לֵיה קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא וְהַקְמָתִי אֶת בְּרִיתִי
אֶתְּךָ הָוּה לֵיה לְמַבְעֵי רְחָמֵי עַלְיָהוּ. וְקָרְבָּנָא דָא קָרִיב
לְבָתָר, דָא קָרִיב לֵיה מִן קָדְמָת דָנָא דָלְמָא יִשְׁבֵּד
רַוְגְּזָא מַעֲלָמָא.

אמֵר רַבִּי יְהוֹדָה מַאי הָוּה לֵיה לְמַעַבֵּד דָהָא חִיּוּבִי
עַלְמָא הָוּ מַרְגִּיזָן קְמִי קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא
וְאַיְהוּ יִקְרִיב קָרְבָּנָא. אֶלָּא וְכָאֵי נַחַת דְּחִילָל עַל גְּרִמִּיה
הָוּה, בְּגַ�ן דָלָא יַעֲרָע בֵּיה מַזְטָא בְּגַ�ן חִיּוּבִי עַלְמָא
דָהָוּה חִמֵּי עַזְבִּידְיוֹן בַּיְשָׁא כָּל יוֹמָא, וְהַיְדָ מַרְגִּיזָן קְמִי
קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא כָּל יוֹמָא.

רַבִּי (אלעוזר פתח) יְצָהָק אָמֵר כָּל זְמָנָא דְחִיּוּבִי עַלְמָא
אַסְגִּיאָא, זְבָאָה דְאַשְׁתְּבָחָ בִּינְיָהוּ הוּא אַתְּפָם
בְּקָדְמִיתָא. דְבָתִיב, (יחזקאל ט) וּמַמְקֻדְשִׁי תְּחִלוֹ. וְתַגְנִין

לשון הקודש

שְׁחִרְיִ רְשָׁעֵי הָעוֹלָם הִי מַבְעִיסִים לְפָנִי
הַקְדוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא, וְהִוא יִקְרִיב קָרְבָּנוּ!
אֶלָּא וְכָאֵי נַחַת פּוֹזֵד עַל עַצְמוֹ הָיָה
בְּשִׁבְיל שְׁלָא יִפְנֶשׂ בּוּ הַפּוֹתָה בְּתוֹךְ רְשָׁעֵי
הָעוֹלָם, שְׁהִיא רֹאשָׁה מַעֲשֵׂיָהָם הַרְעִים
בְּכָל יוֹם וְאַיְדָ מַבְעִיסִים לְפָנִי הַקְדוֹשָׁ
בָּרוּךְ הוּא כָּל יוֹם.

רַבִּי (אלעוזר פתח) יְצָהָק אָמֵר, כָּל בָּעֵם
שְׁמַתְּרַבִּים רְשָׁעֵי הָעוֹלָם, הַצְדִיק שְׁגַמְצָא
אמֵר רַבִּי יְהוֹדָה, מַה הִיא לוּלְעָשָׂוֹת,

אֶלָּא בְּנֹכֹות הָאָבוֹת הַרְאָשׁוֹנִים, אֶבֶל
לְנַחַת לְאַתְּ הִיא לוּ בְּמַה שִׁיטְלָה בְּנֹכֹות בְּמַוְתָּא
מִשֵּׁה. אמר רַבִּי יְצָהָק, וְעַם כָּל וְהַ, בְּגַ�ן
שָׁאָמֵר לוּ הַקְדוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא וְהַקְמָתִי אֶת
בְּרִיתִי אֶתְּךָ, הִיא לוּ לְבִקְשׁ עַלְיָהָם
רְחָמִים. וְהַקְרִבּוּ שְׁהַקְרִיב אַחֲרָךְ –
שִׁיקְרִיב אָוֹתוֹ מַקְדָּם לְזַהָּה, אֲוִילִי יִשְׁכֵּב
הַבָּעֵם מִהְעָזָלָם.

אל תקורי ממקדשי אלא מ מקודשי. ונח היך שזיב ליה קדשא בריך הוא בין כל אנון חיביא. אלא בגין דיפקון מניה תולדין בעלמא רהוה צדיק בדקא יאות.

ותו דאייה אתרי בהז כל יומא יומא ולא קבילו מניה, וקאים בנפשיה קרא דכתיב, (יחזקאל ג) ואתה כי הזורת רשע וגוי. ובתיב ואתה את נפשך הצלת. מכאן כל מאן דאוher לחיבא אף על גב שלא קביל מניה הוא שזיב ליה לנורמיה וההוא חיבא אtrapם בחוביה. ועוד בפה יזהר ליה עד דימחי ליה הא אוקמיה חבריא.

רבי יוסף הוה שכיח קמיה דרבי שמעון יומא חד אמר ליה מי קדשא בריך הוא לשיצאה כל חיית ברא ועוז שמי עמהון דחיביא.

לשון הקודש

ובתוב ואתה את נפשך הצלת. מכאן שבל מי שפוהיר את הרשע – אף על גב שלא קיבל ממנה, הוא מציל את עצמו, ואתו רשע נתפס בחתאו. ועוד בפה יזהיר אותן? עד שיפה אותן, והר

ביניהם נתפס בראשונה, שבתוב (יחזקאל ט) וממקדשי תחולו. ושנינו, אל תקורי ממקדשי אלא ממקדשי. ואיך השair הkowskiש ברוך הוא את נח בין כל אותן הרשעים? אלא ברי שיצאו ממנה תולדות לעולם, שהיה צדיק בראוי.

רבי יוסף היה מצוי לפניו רבי שמעון יום אחד. אמר לו, מה ראה הקדוש ברוך הוא להשמד את כל חיית הארץ ועוז

יעוד, שהוא התרה בהם כל יום ויום ולא קיבל ממנה, וקיים בנפשו את הפסוק שבתוב (שם ג) ואתה כי הזורת רשע וגוי,

אי בְּנֵי נֶשֶׁא חַטָּאוֹן בְּעִירִי וְעוֹפִי שְׂמִיא וְשָׁאָר בְּרִיאָן
מה חַטָּאוֹן. אָמֵר לֵיהּ בָּגִין דְּבָתִיב בַּי הַשְׁחִית בְּלָל בְּשָׁר
אֶת דִּרְכֵו עַל הָאָרֶץ. כְּלֹהוּ הוּוּ מִתְּבָלִי אֲרֻחִיָּהוּ.
שְׁבָקִי זִינִיהוּ וְדִבְקָו בְּזִינָא אַחֲרָא.

תָּא חַזִּי, אֲנָנוּ חַיִּיבִי עַלְמָא גַּרְמוֹ הַכִּי לְכָל בְּרִיאָן.
וּבְעֹזֶן (לאשׁבָּחָה) לְאַבְּחַשָּׁא עַזְבָּדָא דְּבָרָאשִׁית.
וְאֲנָנוּ גַּרְמוֹ לְכָל בְּרִיאָן לְחַבְלָא אֲרֻחִיָּהוּ כַּמָּה דְּאֲנוֹן
מְחַבְלָן. אָמֵר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתָּנוּ בְּעִיטָו (לאשׁבָּחָה)
לְאַבְּחַשָּׁא עַזְבָּדִי יְדִי, אֲנָא אַשְׁלִים רְעוּתָא דְּלָבָזָן
וּמְחִיתִי אֶת בָּל הַיקּוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פִּנִּי¹
הָאָדָם. אֲחָדר עַלְמָא לְמַיִינָן כַּמָּה דְּהַזָּה בְּקְדָמִיתָא
מַיִינָן בְּמַיִינָן וְהָא אֲתָמָר. מִבָּאָן וְלְהַלְאָה אֲעַבֵּיד בְּרִיאָן
אַחֲרֵינוּ בְּעַלְמָא בְּדָקָא יָאֹות:

לשון הקודש

הַשָּׁמִים עִם הַרְשָׁעִים? אֵם בְּנֵי הָאָדָם
חַטָּאוֹן, בְּהַמּוֹת וּעוֹפּוֹת הַשָּׁמִים וְשָׁאָר
הַבְּרִיות מֵהַחַטָּאוֹן? אָמֵר לוֹ, מִשּׁוּם
לְהַבְּחִישׁ מַעֲשֵׂי יְדֵי? אֲנִי אַשְׁלִים
רְצׂוֹנָכֶם, וּמְחִיתִי אֶת בָּל הַיקּוּם אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי מֵעַל פִּנִּי הָאָדָם. אֲחוֹר הָעוֹלָם
עַל הָאָרֶץ. כָּלָם הִי מִשְׁתְּחִיתִים דְּרֵכֵיכֶם.
עַזְבוּ אֶת מַיִינָן וְנִדְבָּקוּ בְּמַיִינָן אַחֲרָי.

בָּא רָאָת, אַוְתָם רְשֵׁעֵי הָעוֹלָם גַּרְמוֹ בְּךָ
לְכָל הַבְּרִיות, וּרְצֵן וּלְהַשְׁבִּיחָה לְהַבְּחִישׁ
מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְהָם גַּרְמוֹ לְכָל הַבְּרִיות